

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R: Pwyllgor Craffu Cymunedau Ffyniannus

DYDDIAD: 7^{fed} Rhagfyr 2022

LLEOLIAD: Ar-lein

TEITL: Rheoli Datblygu

PWRPAS YR ADRODDIAD: Rhoi diweddariad i'r Aelodau ar Gynllunio

**Y RHESWM Y MAE
CRAFFU WEDI GOFYN AM
Y WYBODAETH:** Gofynnodd yr Aelodau i'r swyddogion roi diweddariad iddynt ar waith mewn ymateb i Adroddiad Cynllunio Archwilio Cymru.

CEFNDIR:

Yn 2021 cwblhaodd Archwilio Cymru adolygiad o'r Gwasanaeth Cynllunio yng Ngheredigion. Cafodd y ddogfen adolygu derfynol ei chyhoeddi ym mis Tachwedd 2021.

Mae'r adroddiad yn nodi 10 argymhelliad yn ymwneud â threfniadau llywodraethu a gwella capasiti'r gwasanaeth.

Y SEFYLLFA BRESENNOL:

Mae Atodiad 1 yn cyflwyno ymateb y Cyngor a'r cynnydd a wnaed yn erbyn pob un o'r argymhellion hyn.

Symudwyd y gwaith yn ei flaen drwy Grŵp Gorchwyl a Gorffen a sefydlwyd yn gynharach yn 2021 i roi Cynllun Gweithredu ar waith ar gyfer gwella materion llywodraethu a pherfformiad. Roedd y ffocws hyd at fis Mawrth 2022 yn bennaf ar fynd i'r afael â materion llywodraethu a dynodi adnodd ychwanegol i ddelio ag ôl-groniadau mewn ceisiadau cynllunio a gorfodi.

Arweiniodd y gwaith ar faterion llywodraethu at newidiadau i'r Cyfansoddiad y cytunwyd arnynt ym mis Mawrth 2022 gan gynnwys:

Cylch Gorchwyl Newydd
Gweithdrefnau Gweithredol Newydd
Cod Ymarfer Newydd
Pwerau Dirprwyedig Newydd

Darparwyd hyfforddiant i bob Aelod ar ôl yr etholiadau ym mis Mai; mae'r newidiadau hyn wedi'u sefydlu yn awr ac mae gweithdrefnau ac arferion wedi'u mabwysiadu'n dda.

Er mwyn rhoi sylw i faterion perfformiad, roedd rhaid ystyried mynd i'r afael â materion ym mhedwar prif faes y broses rheoli datblygu - dilysu, oedi o ran ymgynghoreion, ffosffad a capasiti staff i ddelio ag achosion.

Roedd dilysu yn rhedeg 8 wythnos yn hwyr ac felly roedd achosion yn aml yn cyrraedd swyddogion ar adeg pan ddylai penderfyniad gael ei wneud fel rheol. Er mwyn mynd i'r afael â hyn, darparwyd adnoddau a hyfforddiant yn gorfforaethol. Mae'r sefyllfa bresennol yn un lle y mae'r rhan fwyaf o geisiadau'n cael eu prosesu o fewn diwrnod neu ddau o gael eu cyflwyno, sef lle yr hoffai'r gwasanaeth fod. Mae materion eraill yn parhau gan fod nifer sylweddol o geisiadau o ansawdd gwael sy'n golygu bod angen mwy o wybodaeth neu newidiadau ar nifer er mwyn iddynt gael eu dilysu.

Mae oedi o ran ymgynghoreion yn aml yn adlewyrchu problemau capasiti yn rhywle arall, er enghraifft yn yr adran Briffyrdd neu Ecoleg. Lle bo gan y Cyngor reolaeth, darparwyd adnoddau ychwanegol er mwyn helpu i ddelio â materion. Ceisir cael mwy o adnoddau i gynorthwyo â mewnbwn ecolegol, yn enwedig er mwyn helpu i glirio achosion lle y mae ffosffad wedi bod yn broblem.

Arweiniodd mater ffosffad at nifer o achosion yn cael eu rhoi i'r naill ochr gan greu ôl-groniad o achosion. Bydd canllawiau newydd a proforma yn helpu i symud rhai ceisiadau yn eu blaen ond bydd yn rhoi pwysau dros y 3-4 mis nesaf o ran clirio achosion.

At ei gilydd, mae 511 cais cynllunio yn awr (lle'n ddelfrydol byddai'r gwasanaeth yn dymuno cael tua 200) a 550 o achosion gorfodi (ni ddylai fod mwy na 200 o achosion yn ddelfrydol).

Gan fod recriwtio staff wedi bod yn anodd, cynhaliwyd ymarfer tendro i ymgysylltu ymgynghorwyr yn gynharach yn y flwyddyn ac, ar ôl gwerthuso'r tendrau, penodwyd Capita i gefnogi'r gwasanaeth i ymdrin â cheisiadau cynllunio ac achosion gorfodi. Mae Capita wedi gweithio'n ddiwyd ar achosion ers dechrau Medi 2022 ac yn dechrau cyflwyno argymhellion fel y gall yr Awdurdod wneud penderfyniadau. Yr un yw'r broses ar gyfer ystyried ceisiadau neu faterion gorfodi a gwneud penderfyniadau dim ots a yw'r staff yn rhai mewnlol neu wedi'u contractio.

Disgwylir i'r trefniadau uchod wneud gwahaniaeth amlwg yn lefel yr ôl-groniad a'r amser a gymerir i gyflenwi penderfyniadau dros y 3-4 mis nesaf, ond mae'n debygol o gymryd hyd at 12 mis i gyrraedd y lefel orau.

A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os na, nodwch pam Na, gan mai trafodaeth yw hon ac nid yw'n llunio neu ddatblygu polisi.

**LLESIANT
CENEDLAETHAU'R
DYFODOL:**

**Crynodeb:
Hirdymor:
Integreiddio:
Cydweithio:
Cynnwys:
Atal:**

ARGYMHELLIAD/ARGYMHELLION:

Dim argymhellion ffurfiol; trafodaeth er gwybodaeth yn unig.

Rhoi diweddariad ym mis Ebrill 2023 ar yr effaith ar yr ôl-groniad a'r mesurau perfformio chwarterol arferol.

RHESWM DROS YR ARGYMHELLIAD/ARGYMHELLION:

Rhoi diweddariad i'r Aelodau.

Enw Cyswllt: Russell Hughes-Pickering
Teitl: Swyddog Arweiniol Corfforaethol - Economi ac Adfywio
Dyddiad yr Adroddiad: 18/11/2022
Acronymau: